

Aluehallitus 12.09.2022 § 111

§ 111

Investointisuunnitelman 2023-2026 ja 2024-2027 hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Syrjänen Markus

Aitkoski Eero

Rajahalme Ville

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2023-2026 ja 2024-2027;
2. esittää sen edelleen valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle hyväksyttäväksi ja
3. valtuuttaa talousvalmistelujohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden välisten neuvotteluiden niin edellyttäessä.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2023-2026 ja 2024-2027;
2. esittää sen edelleen valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle hyväksyttäväksi ja
3. valtuuttaa talousvalmistelujohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset investointisuunnitelmaan sekä tarvittaessa tekemään vähäiset täsmennykset investointisuunnitelmaan hyvinvointialueen ja ministeriöiden välisten neuvotteluiden niin edellyttäessä.

Lisäksi aluehallitus päättää todeta, että investointisuunnitelmaa tarkennetaan tarvittaessa siinä vaiheessa, kun hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia on hyväksytty. Hyvinvointialue käy suunnitteluvaiheessa olevien hankkeiden osalta kuntien kanssa keskustelua siitä, miten niiden osalta toimitaan siirtymävaiheessa.

Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja Vuornos saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.17.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Investointisuunnitelman valmistelun lähtökohdat

Hyvinvointialuelain (611/2021) 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman ensimmäinen vuosi on sitova ja jatkovuodet ovat ohjeellisia.

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Investointeja vastaavilla sopimuksilla tarkoitetaan pitkäaikaisia toimitilojen vuokrasopimuksia sekä muita sopimuksia, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen kuten leasingvuokrasopimuksia. Lisäksi investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista.

Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 25 §:n mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman tulee perustua sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin tavoitteisiin sekä väestön palvelutarpeeseen. Hyvinvointialueen on valittava sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit ja investointia vastaavat sopimukset, ja siinä on arvioitava sen sisältämien toimien vaikutuksia sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen hyvinvointialueella.

Pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 11 §:n mukaan pelastustoimen osasuunnitelman tulee perustua valtakunnallisiin strategisiin tavoitteisiin sekä kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin sekä onnettomuusuhkiin ja muihin uhkiin. Hyvinvointialueen on valittava pelastustoimen osasuunnitelmaan hyvinvointialueen pelastustoimen järjestämisen kannalta tärkeimmät investoinnit ja investointia vastaavat sopimukset, ja siinä on arvioitava sen sisältämien toimien vaikutuksia hyvinvointialueen pelastustoimen palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen, laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmissa on otettava huomioon hyvinvointialueiden yhteistyösopimus. Hyvinvointialue saa toteuttaa investoinnin tai investointia vastaavan sopimuksen taikka toimitilan, kiinteistön tai muun pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutuksen vain, jos se sisältyy ministeriön hyväksymään osasuunnitelmaan ensimmäiselle tilikaudelle.

Hyvinvointialueen on huolehdittava investointien suunnittelussa lainanottovaltuuden riittävydestä investointien toteuttamiseen. Hyvinvointialueen on lisäksi omistajaohjauksella huolehdittava, että hyvinvointialuekonsernin investointi tai investointia vastaava sopimus taikka pitkävaikutteisen hyödykkeen luovutus ei ole ristiriidassa hyväksytyn osasuunnitelman kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sosiaali- ja terveysministeriö ja pelastustoimen osasuunnitelman hyväksymisestä päättää sisäministeriö. Ministeriöt voivat joko hyväksyä tai hylätä osasuunnitelman. Hylkäysperusteet on tarkemmin esitetty Investointisuunnitelma -liitteessä.

Voimaantulolain (616/2021) 61 §:n mukaan hyvinvointialueuudistuksen siirtymävaiheen investointisuunnitelma vuosille 2023–2026 tulee toimittaa ministeriölle 1.10.2022 mennessä. Lisäksi hyvinvointialueiden on valmisteltava ja toimitettava ministeriölle kuluva vuoden loppuun mennessä investointisuunnitelma vuosille 2024–2027. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella investointisuunnitelmat on teknisesti yhdistetty yhdeksi kokonaisuudeksi siten että vuosien 2024–2027 investointisuunnitelmasta ei tarvitse tehdä päätöstä erikseen. Tämän perusteella liitteenä olevassa investointisuunnitelmassa vuodet 2023 ja 2024 ovat molemmat sitovia, kun perustilanteessa investointisuunnitelmassa vain ensimmäinen vuosi on sitova.

Sitovuuden osalta on huomioitava, että sitovuudella tarkoitetaan tässä hyvinvointialueen mahdollisuutta toteuttaa investointeja ministeriöiden hyväksymän investointisuunnitelman pohjalta. Hyvinvointialueen taloussuunnitelmassa 2023-2025 täsmennetään investointisuunnitelmia, investointiosan sitovuusperiaatteita sekä investointihankkeiden päätöksentekoon liittyviä käytänteitä.

Investointisuunnitelman valmistelu siirtymävaiheessa

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen taloussuunnitelman 2023-2025 valmistelu on päätetty toteuttaa hyvinvointialueuudistuksen siirtymävaiheessa yhteistyössä alueen nykyisten sote-järjestäjien kanssa. Investointien suunnittelu kuuluu osaksi taloussuunnitelman valmistelua.

Nykyiset sote-järjestäjät ja pelastustoimi ovat vastanneet investointisuunnitelman pohjatietojen toimittamisesta. Siten investointisuunnitelmat perustuvat siirtymävaiheessa pääsääntöisesti kunnissa tehtyihin investointisuunnitelmiin, joita osaltaan ovat ohjanneet kuntien palvelutuotantosuunnitelmat.

Tietoja on pyydetty tulevista investoinneista, investointeja vastaavista sopimuksista, mahdollisista investointeihin liittyvistä avustuksista sekä omaisuuden luovutuksista.

Tietoja on koostettu ja täsmennetty hyvinvointialueen omassa talouden ohjauksessa ja tukipalveluissa kuluva vuoden kevään ja syksyn aikana. Investointeja on käsitelty johtoryhmässä ja palvelualuejohtajat ovat käyneet osaltansa läpi omalle palvelualueelle suunnitellut investoinnit talouden ohjauksen kanssa.

Hyvinvointialue tulee laatimaan myöhemmin oman palvelustrategian ja siihen perustuvat palveluverkkolinjaukset. Näiden linjausten perusteella kuntien kanssa tullaan myöhemmin täsmentämään nykyisiä suunnitelmia ja annetaan hyvinvointialueen lopullinen sitoumus hankkeisiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen osasuunnitelmissa investointihankkeet on jaettu pysyviin vastaaviin hankkeisiin, investointeja vastaaviin sopimuksiin ja omaisuuden luovutuksiin. Liitteenä oleva investointisuunnitelma sisältää tarkemman kuvauksen investoinneista.

Investointisuunnitelmassa hankkeita on yhdenmukaistettu alustavan rahoitusmuodon perusteella. Esimerkiksi laite- ja kalustohankinnat on kirjattu pysyviksi vastaaviksi, eli omaan taseeseen tehtäviksi investoinneiksi. Tästä poikkeuksena ovat henkilöautot, jotka ovat kirjattu leasing-rahoitettaviin kohteisiin ja sen perusteella investointeja vastaaviksi

sopimuksiksi. Laite- ja kalustohankinnoissa tullaan myöhemmin arvioimaan tuoteryhmäkohtaisesti taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevin rahoitusmalli.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei ole hankkimassa toimitiloja omaan taseeseen, vaan vuokrasopimuksilla kuntien tai muiden toimijoiden kanssa. Siten toimitiloihin liittyvät hankkeet on esitetty investointeja vastaavissa sopimuksissa. Rakennuksiin liittyvät pysyvien vastaavien hankinnat käsittävät vuokrakiinteistöihin tehtäviä vuokralaisen vastuulla olevia toiminnallisia parannuksia, jotta tilat toimivat palvelukäytössä.

Hyvinvointialue saa ottaa pitkäaikaista lainaa ainoastaan investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseen. Valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden pitkäaikaisen lainan enimmäismäärän.

Valtioneuvosto on päättänyt 16.6.2022 (VM/2022/109) hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän lainanottovaltuuksista vuodelle 2023. Hyvinvointialueiden lainanottovaltuudet vuodelle 2023 perustuvat hyvinvointialueelle siirtyvien sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien kuntayhtymien vuoden 2021 tilinpäätösten ja vuoden 2022 talousarvioiden tietoihin. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lainanottovaltuus vuodelle 2023 on 351,4 milj. euroa.

Liitteet

- 1 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2023-2026 ja 2024-2027

Oheismateriaali

Tiedoksi

Päätöshistoria